

Caiet de **Agro**Mentorat

CONEXIUNE HRANEI SĂNĂTOASE

Un proiect derulat de Fundația FARA cu sprijinul Fundației Auchan, susținută de Fundația Auchan Franța.



Bine ați venit!

Folosirea resurselor pe care le avem în gospodăria proprie poate contribui la obținerea legumelor și fructelor mai ieftine și mult mai sănătoase decât din piață. Te rugăm să notezi în acest caiet informațiile pe care dorești să le regăsești și după finalizarea acestui proiect. Am pregătit și noi, în deschiderea fiecărei luni, un sumar al activităților agricole din gospodărie cu gândul de a te ajuta să îți organizezi mai bine treburile.

Recoltă bună!



Tehnoredactare:

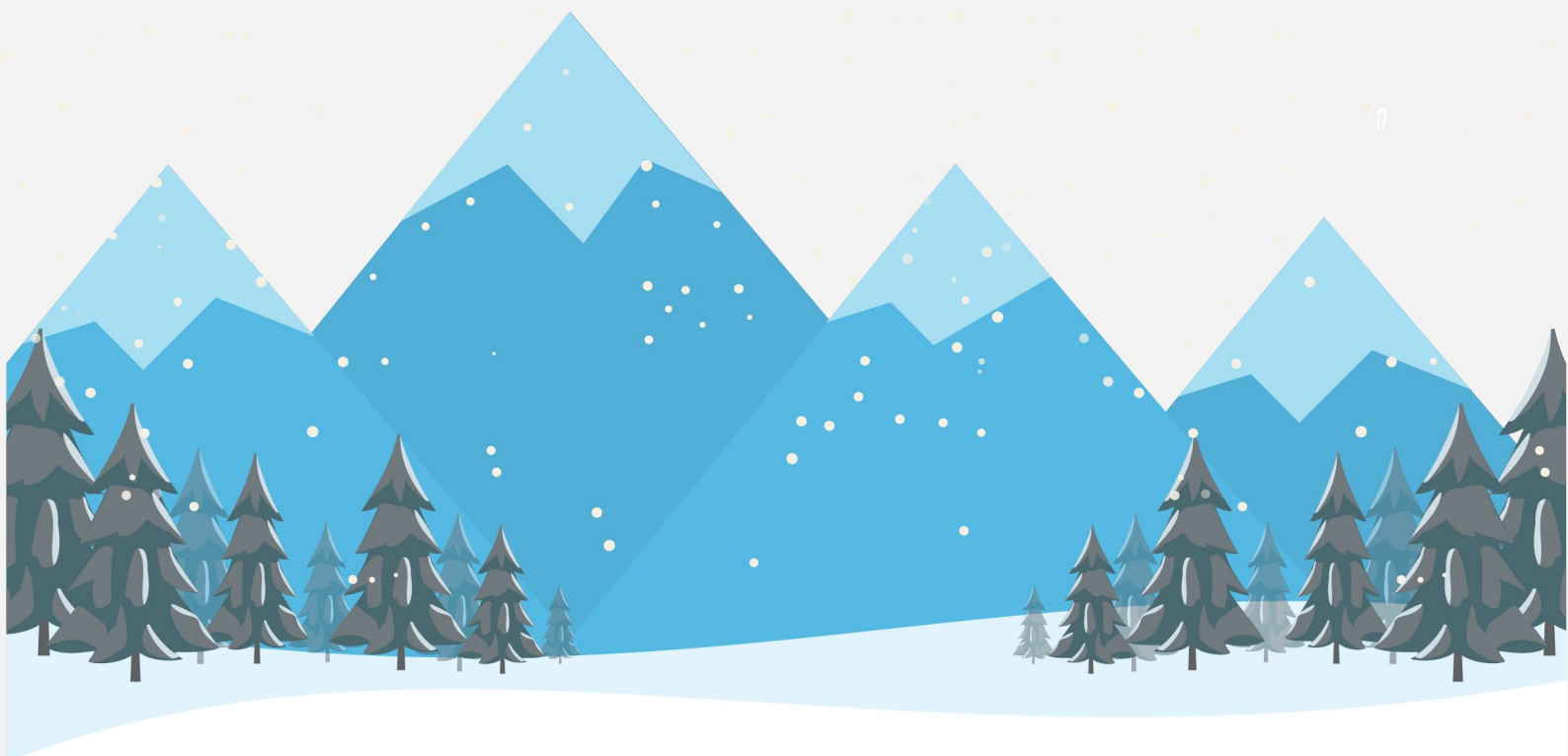
Ica Rancea, Fundraiser, Fundația FARA

Alexandra Papa, Director Comunicare, Fundația FARA

IANUARIE

gerar

- ☐ Reparăm și pregătim uneltele și utilajele.
- ☐ Controlăm semănăturile pe care le-am însemănat în toamna
- ☐ Scurgem apa care s-a strâns pe semănături.
- ☐ Ducem gunoiul de grajd în grădină, livadă.



Prima lună din an presupune o serie de lucrări agricole necesare în funcție de specificul agricol. Indiferent dacă este vorba despre culturi de câmp, legumicultură, viticultură, pomicultură sau apicultură, agricultorii au un calendar de lucrări care sunt necesare pentru a asigura un rod bogat în anul care tocmai începe.

Muncile agricole nu iau niciodată pauză! Folosește-te de acest caiet și pune pe foaie planul tău pentru anul 2023!

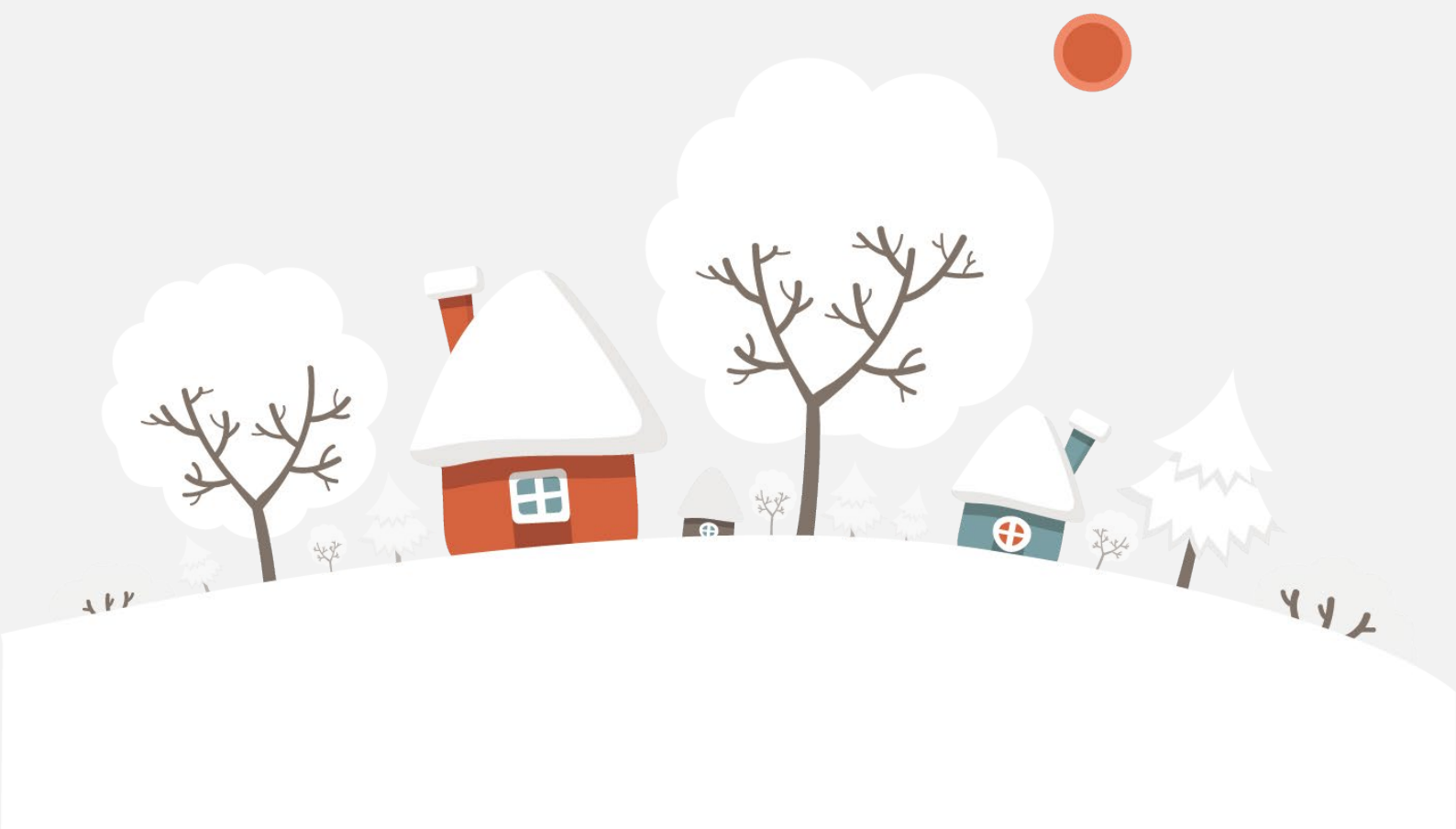
Procură semințele pe care vrei să le cultivi, alege tipurile de îngrășăminte pe care vrei să le utilizezi anul acesta și interesează-te de cele mai bune pesticide!



FEBRUARIE

făurar

- ☐ Testăm calitatea semințelor punând câteva dintre ele să încolțească în nisip umezit sau chiar vată sau șervețel bine îmbibat cu apă.
- ☐ Curățăm pomii de frunzele uscate
- ☐ Săpăm pomii la rădăcină, punem gunoi sau pământ săpat sau zăpadă la rădăcina lor.
- ☐ Îngrășăm pământul cu gunoi de la păsări și cenușă



Luna februarie este ultima lună de iarnă și puntea dintre iarnă și primăvară.

Dacă vremea e bună și îți permite, execută tăieri de fructificare la pomii fructiferi precum merii sau gutuii. Dacă temperatura din timpul zile ajunge la 3 sau 4 grade, pomii abia toaletați pot fi și stropiți.

Însă nu uita, trebuie respectat un interval de minimum zece zile între primele două tratamente de iarnă.

Luna februarie este perioada optimă pentru pregătirea răsadnițelor pentru semănat roșii timpurii. Iar dacă vremea se mai încălzește pe finalul lunii, nu mai rece de 5 grade, poți tăia vița de vie!





MARTIE

germănar

- ☐ În prima jumătate a lunii, plantăm în solarii varza timpurie, conopida și gulia
- ☐ Plantăm mazărea, ceapa din arpagic, usturoiul de primăvară, morcovul, pătrunjelul, spanacul, ridichile de lună etc.
- ☐ În a doua jumătate a lunii martie se plantează în răsadnițe castraveții, ardeii, și se pregătesc solariile pentru tomate, ardei, vinete.
- ☐ Se practică supra-altoirea pomilor (unde e cazul) după metoda prin despicătură, copulație sau triangulație.
- ☐ Facem dezgropatul și demușuroitul viței de vie. Se face tăierea rădăcinilor pornite din altoi (tăierea de rodire și copcitul).

Luna martie este una în care începe însămânțarea culturilor de primăvară, în măsura în care pământul și vremea permit. Astfel, dacă vremea este bună, poți începe însămânțarea culturile din prima epocă, adică: grâul, orzoaica de primăvară, mazărea, lucerna, trifoiul și borceagul. Dacă vremea chiar ține cu tine și temperatura în sol ajunge la 3/6 grade Celsius, atunci apucă-te de plantat cartofi.



APRILIE

prier

- ☐ Până la mijlocul lunii se pot planta rădăcinoasele (morcovi, pătrunjel, păstârnac), salată, spanacul.
- ☐ Se seamănă mazărea târzie, sfeclă roșie, țelină și sămânța de ceapă.
- ☐ De la mijlocul lunii începe plantatul verzei, guliei și conopidei, dar și semănatul cartofilor. Se seamănă și porumbul în câmp.

Atenție la semănat!

Combinațiile bune sunt: morcovi-mazăre, semămate alternativ; ceapă-morcov, semămate alternativ; ceapă-sfeclă roșie-gulie; cartof timpuriu-mazăre; cartof-fasole sau ridichi de lună cu fasolea.

Combinații rele: ceapă-usturoi; morcov-pătrunjel; mazăre-fasole.

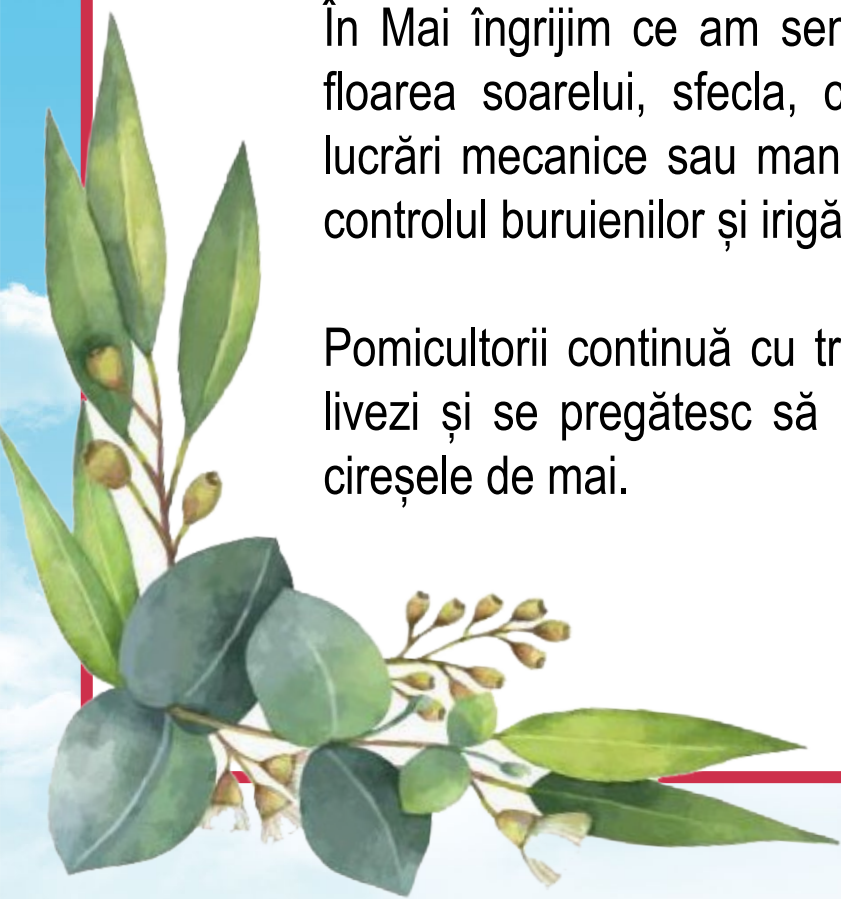


MAI

florar

- ☐ Plantăm răsadurile de ardei, roșii, castraveți, varză, gulie, conopidă, broccoli, țelină, ceapă (din semințe), praz, vinete. Înainte de plantarea răsadurilor este necesar să faceți o curățare a solului cu erbicide.
- ☐ Plantarea răsadurilor de varză timpurie, conopidă, broccoli și castraveți se face numai pe pământ umed, la o temperatura de 7-10 grade Celsius. Dacă nu a plouat, udați terenul, operațiune care se repetă și după plantare.
- ☐ Inspectați cu atenție culturile și aplicați tratamente pentru a proteja gradina de boli și dăunători.
- ☐ Semănăm fasole, castraveți, porumbul dulce (până în 20 mai). După această dată plantăm varză, gulii, mărar, fasole verde.





În Mai îngrijim ce am semănat în Aprilie (porumb, floarea soarelui, sfecla, cartofi, fasole, tutun) prin lucrări mecanice sau manuale. Tot în Mai facem și controlul buruienilor și irigăm culturile.

Pomicultorii continuă cu tratamentele fitosanitare în livezi și se pregătesc să recolteze primele fructe, cireșele de mai.

IUNIE

ciresan

- ☐ Pe soluri fertilizate cu îngrășământ organic, plantează conopidă, varză de toamna, varză roșie, varză de Bruxelles, gulia de toamnă și broccoli.
- ☐ Folosește culturile succesive pe parcele eliberate după ceapă verde, salată, spanac, mazăre și gulioare.
- ☐ Dacă ai viță de vie, continuă legarea lăstarilor, copilitul și cârnătitul (îndepărtarea vârfurilor tuturor lăstarilor mai viguroși). Aranjează frunzele viței în așa fel încât ciorchinii să aibă mai multă lumină, mai mult soare. Strobește via contra manei, făinării și putregaiului.
- ☐ Poți întinde castraveții timpurii din seră pe sfoară. Dacă frunzele nu sunt ridicate pe sfoară, castraveții nu vor avea lumină și nu se vor coace.



Luna asta recoltăm cartofii de vară și efectuăm prășitul de corecție dacă este cazul.

La tomatele timpurii, mergem la bază și curățăm frunzele uscate și bătrâne ca să aerisim tulpina.

Stropim via și pomii pentru a ne asigura că avem frunziș bogat. Lucrul acesta va însemna mult pentru recolta din anul asta, dar și pentru cea de anul viitor!



IULIE

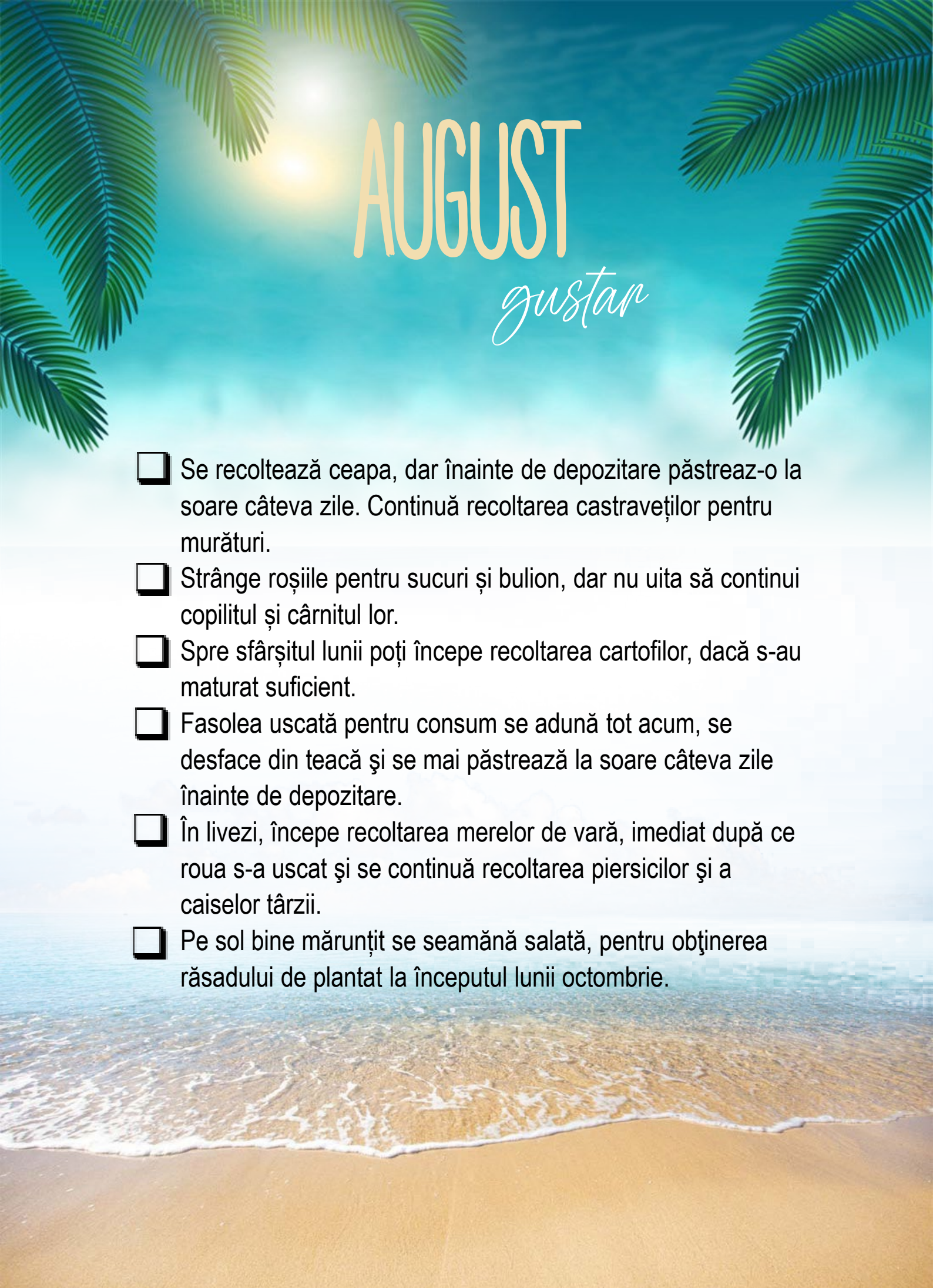
curtor

- ☐ Roșiile care încep să se măneze pot fi salvate prin ruperea regulată a frunzelor și îndepărtarea fructelor stricate
- ☐ În intervalul 1-20 iulie se pot planta următoarele specii de legume: gulii, sfecla roșie, cartofi de toamna, varză pentru recolta de toamnă, precum și fasole verde, castraveți și mărar.
- ☐ În ultima parte a lunii, se pot semăna spanacul, mărarul și ridichile de iarnă



Fiecare grădinar, indiferent că se ocupa de cultivarea la nivel de specialist sau amator, își dorește ca legumele sale să fie sănătoase și gustoase. Gândacul de Colorado este un dăunător care produce pagube semnificative atât în culturile de cartofi, cât și în cele de vinete sau de roșii. Pentru combaterea eficientă a acestui tip de dăunător, specialiștii în recomandă aplicarea de tratamente cu insecticide, menite să protejeze culturile și să prevină distrugerea lor pe suprafețe mari. În anii călduroși, gândacii de colorado apar în două sau trei generații. Luna iulie este ideală pentru aplicare insecticidelor contra acestor dăunători.





AUGUST

gustar

- ☐ Se recoltează ceapa, dar înainte de depozitare păstrează-o la soare câteva zile. Continuă recoltarea castraveților pentru murături.
- ☐ Strânge roșiile pentru sucuri și bulion, dar nu uita să continui copilitul și cârnitul lor.
- ☐ Spre sfârșitul lunii poți începe recoltarea cartofilor, dacă s-au maturat suficient.
- ☐ Fasolea uscată pentru consum se adună tot acum, se desface din teacă și se mai păstrează la soare câteva zile înainte de depozitare.
- ☐ În livezi, începe recoltarea merelor de vară, imediat după ce roua s-a uscat și se continuă recoltarea piersicilor și a caiselor târzii.
- ☐ Pe sol bine mărunțit se seamănă salată, pentru obținerea răsadului de plantat la începutul lunii octombrie.

Usturoiul se recoltează atunci când frunzele sale încep să se usuce. Din punct de vedere calendaristic, epoca de recoltat a usturoiului are loc în perioada lunii august. Plantele de usturoi trebuie recoltate cu atenție, pentru a nu distruge tunicile care învelesc bulbii. După recoltare, usturoiul trebuie lăsat 4-6 zile pe teren, pentru a se usca.

După uscarea bulbilor, aceștia se condiționează și se depozitează în spații uscate și bine ventilate, la temperaturi de aproximativ 6° C. Pentru a se păstra pe termen lung, este recomandat ca usturoiul să fie depozitat la temperaturi cuprinse între 0° C și 3° C.



SEPTEMBRIE

vărsătoare

- ☐ Este momentul strângerii semințelor pentru primăvară. În medie la 10 kg tomate se obțin 30-50 g sămânță, din 15 kg ardei se pot obține în medie 100 g sămânță.
- ☐ Recoltarea roadelor: cartofi, morcovi, pătrunjel, dovlecei, castraveți, roșii, vinete, ardei
- ☐ După eliberarea de culturi, terenul se poate pregăti prin curățare, afânare (săpare adâncă cu cazmaua sau chiar o arătură mai adâncă), nivelare.
- ☐ Adunarea și distrugerea fructelor căzute pe jos pentru a se evita răspândirea unor boli destul de periculoase (putregaiul uscat sau umed).
- ☐ În a doua jumătate a lunii septembrie, plantarea de arbuști fructiferi: zmeur, mur, afin, coacăz, alun.



Pătrunjelul se cultivă atât pentru frunzele sale aromate, cât și pentru rădăcina sa, care este bogată în nutrienți. Poate fi utilizat în stare proaspătă, congelată sau deshidratată, se utilizează în diverse salate sau preparate culinare și are și utilizări în scop medicinal.

Semințele de pătrunjel au nevoie de o temperatură minimă de 2-3° C pentru a germina, iar temperatura optimă de vegetație este de 20-22° C. Pătrunjelul este pretențios și față de sol, însă acum, după ce ai afânat solul și ai efectuat arătură adâncă, pământul e propice pentru creșterea lui. Ai grijă, însă, să îl uzi des, acesta necesită o umiditate mare pentru a dezvolta rădăcini mari și sănătoase



OCTOMBRIE

brumărel

- ☐ Recoltează ultimii ardei, care au devenit dulci și cărnoși. Roșiile necoapte se pot smulge din vrejuri cu tot și se pun la adăpost și întuneric, unde se coc.
- ☐ Se recoltează varza și se pune la murat, se recoltează vinetele, ardeii, guliile, morcovii, pătrunjelul, păstârnacul, țelină.
- ☐ Se recoltează gogonelele, care pot fi puse la murat sau pot fi depozitate în pivniță sau în încăperi mai călduroase, unde cu timpul se înroșesc și se pot consuma că roșii coapte.
- ☐ Se defrișează terenul de resturile vegetale și se pregătește terenul în vederea fertilizării. Se sapă terenul, pe măsură ce s-au recoltat ultimele legume.
- ☐ Pentru a avea legume proaspete primăvara devreme, este timpul să le cultivăm - ceapă verde (de stufat), usturoiul verde, salată, spanacul, lobodă, toate acestea rezistă bine la temperaturi joase: se plantează răsadul de salată pentru primăvară, cu 2-3 udări obligatoriu; se seamănă morcovii, pătrunjelul, mazărea, ceapa și usturoiul pentru recolte timpurii de anul viitor.

Nu uitați că pământul trebuie fertilizat după lucrarea de săpare a grădinii. Materialele organice (cum ar fi bălegarul) sunt ideale. În ceea ce privește plantele ce pot fi însămânțate în această perioadă, puteți alege să cultivați bulboase cum sunt ceapa sau usturoiul sau spori de ciuperci. Dacă aveți și un spațiu protejat cum ar fi o seră sau un solar și nu îl veți folosi pe timp de iarnă, profitați de această perioadă pentru a efectua o lucrare de curățare și dezinfectare, care să prevină apariția dăunătorilor sau a paraziților. Totodată, puteți efectua și lucrări de reparații, dacă există elemente care s-au degradat. Puteți, de asemenea, să protejați plantele sensibile de înghețurile timpurii dacă le mutați în seră.



NOIEMBRIE

brumar

- ☐ Se scurtează rădăcinile pomilor bătrâni pentru a le prelungi viața și se taie ramurile pentru întinerire
- ☐ Se continuă lucrările de îngrijire a pământului pentru ca acesta să fie în condiții optime la începutul primăverii și să poată susține dezvoltarea noilor culturi.
- ☐ Se realizează recoltarea ultimelor roade, se face ordine în grădină, se strâng solariile și se îngrijesc speciile de plante care vor rămâne afară în timpul iernii.



Deși frigul începe să își arate colții, activitățile câmpului nu încetează cu totul: acum se termină însămânțările de toamnă și începe aratul miriștilor pentru primăvară. De altfel, chiar prima săptămână din noiembrie se numește Săptămâna Miriștei. În livadă dacă vremea este frumoasă se plantează pomi fructiferi și arbuști sau se sapă gropi pentru cei care urmează să fie sădiți în primăvară. Se îngroapă via pentru a o proteja de ger, iar trunchiurile copacilor se vopsesc cu var ca să nu-i ademenească pe iepuri să le distrugă scoarța.

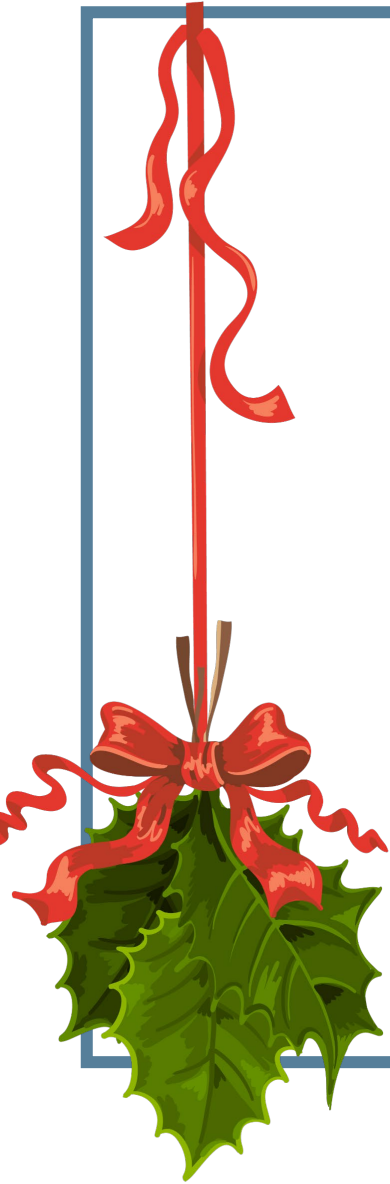


DECEMBRIE

undrea

- ☐ Se continuă, dacă este necesar și posibil, cu executarea arăturilor în vederea însămânțărilor de primăvara, se controlează starea semănaturilor de toamnă, urmărindu-se starea vegetației, se controlează cerealele și alte produse agricole din magazii și cămări.
- ☐ Se face verificarea inventarului agricol care urmează a fi folosit anul următor
- ☐ E momentul să te bucuri de toată strădania de peste an și de rodul câmpului și muncii tale. Împarte cu familia momente de bucurie în cadrul meselor la care folosești gemuri, compoturi, zacuscă, fructe și legume proaspete, păstrate cu grija în beci.
- ☐ Ai grija de sănătatea ta și a familiei tale!





În legumicultură, luna decembrie este momentul oportun pentru pregătirea amestecurilor de pământ în care se vor produce răsaduri, verificarea stocului de semințe și achiziționarea de material săditor necesar.

Tot în decembrie ne bucurăm alături de cei dragi, de rodul muncii de peste an.

Resurse:

www.plantmaster.ro

www.agrointel.ro

www.glia.ro

www.gorjeanul.ro

www.glissando.ro



CONEXIUNE HRANEI SĂNĂTOASE

Un proiect derulat de Fundația FARA cu
sprijinul Fundației Auchan, susținută de
Fundația Auchan Franța.